

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær

Kommunal- og regional departementet
postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref:	Vår ref	Saksbehandler	Dato
	2011/849-3	Gunvor Rolland	29.06.2011

**Høringsuttalelse fra Kristiansund kommune NOU 2011:3
Kompetansearbeidsplasser - drivkraft for vekst i hele landet**

Vedlagt ligger høringsuttalelse fra Kristiansund kommune i forbindelse høring av NOU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet."

Høringsuttalelsen vil bli politisk behandlet den 23. august. Eventuelle merknader vil bli ettersendt.

Med hilsen

Gunvor Rolland
Kompetanseleder

Kristiansund kommune
I medvind uansett vær

Arkiv: 430
Arkivsaksnr: 2011/849-2
Saksbehandler: Gunvor Rolland
Dato: 29.06.2011

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		23.08.2011

Høringsuttalelse fra Kristiansund kommune: NOU 2011:3 Kompetansearbeidsplasser - drivkraft for vekst i hele landet

Vedlegg: Høringsuttalelsen

Andre saksdokumenter. (Utlagt på politisk sekretariat. Ikke mangfoldiggjort): NOU 2011:3
"Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet".

Rådmannens innstilling

Saken legges frem for Formannskapet med følgende forslag til vedtak:
Formannskapet slutter seg til rådmannens høringsuttalelser til NOU 2011:3
"Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet".

Saksopplysninger

Kommunal- og regionaldepartementet har bedt om høringsuttalelse på NOU 2011:3
"Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet". Høringsfristen var 9.
august. Eventuelle merknader ved politisk behandling vil bli ettersendt.

Bakgrunnen for utredningen er de store strukturelle endringene i arbeidsmarkedet:

- En stor andel av vekst i arbeidslivet kommer i spesialiserte kunnskapsintensive bransjer i arbeidsmarkedet rundt Oslo. Samtidig er sysselsettingen redusert i industri- og primærnæringene utenfor de store byregionene.
- Statlige virksomheter har de siste tiårene konsentrert fagmiljøene sine til færre steder.
- Mange områder sliter med å rekruttere og beholde personer i spesialiserte og kunnskapsintensive stillinger.

Utredningen inneholder til sammen 26 forslag som skal støtte opp under følgende innstatsområder:

- 1)Utvikle robuste arbeidsmarkeder
- 2) Utvikle attraktive arbeidsplasser for høyere utdannende
- 3) Styrke tilgangen til kompetent arbeidskraft
- 4) Utvikle regional kunnskapsstruktur for samarbeid og livslang læring
- 5) Omstilling av jobber, mennesker og steder

Viser til merknadene som er vedlagt.

Rådmannens vurdering

Klima eller miljøkonsekvenser av forslaget:

Ingen

Kjell Sæther
Konstituert rådmann

Gunvor Rolland
kompetanseleder

Merknader til NOU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet".

Kommunal- og regionaldepartementet har bedt om høringsuttalelse på NOU 2011:3 "Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet". Høringsfristen var 9. august. Eventuelle merknader ved politisk behandling vil bli ettersendt.

Bakgrunnen for utredningen er de store strukturelle endringene i arbeidsmarkedet:

- En stor andel av vekst i arbeidslivet kommer i spesialiserte kunnskapsintensive bransjer i arbeidsmarkedet rundt Oslo. Samtidig er sysselsettingen redusert i industri- og primærnæringene utenfor de store byregionene.
- Statlige virksomheter har de siste tiårene konsentrert fagmiljøene sine til færre steder.
- Mange områder sliter med å rekruttere og beholde personer i spesialiserte og kunnskapsintensive stillinger.

Utredningen inneholder til sammen 26 forslag som skal støtte opp under følgende innstatsområder:

- 1) Utvikle robuste arbeidsmarkeder
- 2) Utvikle attraktive arbeidsplasser for høyere utdannende
- 3) Styrke tilgangen til kompetent arbeidskraft
- 4) Utvikle regional kunnskapsstruktur for samarbeid og livslang læring
- 5) Omstilling av jobber, mennesker og steder

Viser til uttalelsen som er vedlagt.

Kompetansearbeidsplasser defineres som *spesialiserte arbeidsplasser med krav til høyere utdanning*. Utredningen viser til at den største økningen i kompetansearbeidsplasser skjer i privat sektor, men også offentlig sektor er i større grad blitt "kompetansebedrifter".

Merknader til høringen:

Kristiansund kommune vil ikke kommentere alle 26 forslagene.

Kristiansund kommune er positive til at regjeringen ønsker fokus på hvordan en kan få til en større fordeling av kompetansearbeidsplasser rundt om i hele landet.

Ved å gjennomføre en rekke av de tiltakene utredningen viser til kan man motvirke den sterke sentraliseringstrenden som gjør seg gjeldende i dag, slik at større deler av landet kan ta del i veksten. En viktig forutsetning for å få dette til er at det utformes og gjennomføres en helhetlig og bred regionalpolitikk slik at regionene settes i stand til å utnytte sine fortrinn.

Robuste arbeidsmarkeder

Utvalget mener det er viktig å styrke regionale sentra for å skape attraktive bo- og arbeidsmarkedsregioner og økt dynamikk i arbeidsmarkedet.

Kristiansund har 23 570 innbyggere og er regionsenteret på Nordmøre med om lag 60 000 innbyggere. For hele Nordmøre vil et velfungerende regionsenter ha stor betydning for vekst og utvikling. Samtidig har det stor betydning for Kristiansund som regionsenter at omlandet har ei positiv utvikling. Utvalget bruker begreper som "robuste arbeidsmarkeder" og "kritisk masse" men tallfester ikke noen størrelse. Utvalget viser til at slike regioner bør ha en viss størrelse og at forholdene ligger best til rette i storbyene. Kristiansund kommune vil gjerne påpeke at det er viktig at det legges til rette for utvikling ikke bare i de største byene, men også mellomstore byer slik som Kristiansund.

Utvalget viser til at fysisk infrastruktur er viktig for å kunne utvikle robuste regionale arbeidsmarkeder. Det har blitt gjennomført flere store investeringer når det gjelder

samferdsel på Nordmøre som har knyttet regionen nærmere hverandre. Flere store prosjekt gjenstår. Dette er tiltak som vil knytte arbeidsmarkeder sammen og bidra til ytterligere vekst og utvikling i regionen. En kan stille spørsmålstegn ved om den bompengefinansieringen som gjelder for mange veistreknings i vår region hindrer ferdsel. Kristiansund lufthavn – Kvernberget må videreutvikles og styrkes slik at det imøtekommer det behovet blant annet det kompetanseintensive arbeidslivet har med behov for kontakt med kunder, leverandører, samarbeidspartnere og styringstakere.

Utvalget viser til at staten som landet største enkeltarbeidsgiver har et særlig ansvar for å sikre god geografisk spredning av kompetansearbeidsplasser. Dette er Kristiansund kommune enige i. Statlige arbeidsplasser utgjør 7,2% av den samlede sysselsettingen i Møre og Romsdal mot 10,1% i landet ellers.

Andelen sysselsatte i statlig sektor for 2008 og 2009 viser følgende tall for de tre største byene i Møre og Romsdal fylke:

	2008	2009
Molde	15,9%	15,9%
Ålesund	12,8%	13,6%
Kristiansund	9,1%	9,4%

Tar vi med fylkeskommunal forvaltning i tillegg så blir tallene slik:

	2008	2009
Molde	19,4%	19,6%
Ålesund	14,9%	15,8%
Kristiansund	11,7%	12,1%

For Nordmørsregionen vil det være viktig å få etablert flere statlige kompetansearbeidsplasser. Blant annet fordi, som utvalget påpeker, offentlige institusjoner kan bidra til at andre virksomheter ønsker å etablere seg fordi det er en fordel å være lokalisert geografisk nært disse institusjonene. For å få et robust regionsenter må også omlandet styrkes.

Flere kompetansearbeidsplasser

Utvalget foreslår på å forenkle målstrukturen og styringen av Innovasjon Norge, for å legge til rette for større og mer målrettede satsninger. De ønsker også at det skal prioriteres virkemidler som kan bidra til å utvikle sterke næringsklynger og kompetansemiljøer.

Disse synspunktene støtter Kristiansund kommune.

Styrke rekrutteringen

Utvalget foreslår prioritering av infrastruktur som gir tidsbesparelser og bedret tilgjengelighet fremfor personrettede virkemiddel blant annet ved å fjerne pendlerfradraget. Videre foreslår de at det gjennomføres en evaluering av de samfunnsmessige konsekvensene ved regionale trainee –ordninger, som grunnlag for en eventuell utvikling og utvidelse av ordningen. Det foreslås også å legge til rette for god norskopplæring og mer effektiv godkjenning av eksisterende utdanning for innvandrere. En ber også at det må vurderes om ordningen med avskrivning av studielån kan utvides for å styrke tilgangen på arbeidskraft med høyere utdanning i utvalgte geografiske områder. Et annet forslag går ut på å fremme kommunale utleieboliger som rekrutteringsvirkemiddel, de oppmuntrer til etablering av internasjonale skoler og legge til rette for, og oppmuntre til, opprettelse av næringstilknyttet spesialisert videregående utdanning (TAF-tilbud) i flere regioner.

For å opprettholde og skape nye kompetansearbeidsplasser i mindre kommuner i omlandet vil mange være avhengig av pendling. Frafall av pendlerfradraget kan derfor virke negativt for rekruttering og opprettholdelse av bosetning til mindre steder med dårlig kollektivtilbud. I tillegg til å beholde pendlerfradraget er det svært viktig å ha god infrastruktur.

Kristiansund kommune har deltatt i KOM- trainee ordningen sammen med Møre og Romsdal fylke, Averøy kommune og privat næringsliv siden den ble etablert i 2006. Ordningen rekrutterer unge høyt utdannende til regionen. 75% av de som har deltatt i ordningen har blitt værende igjen i regionen etter endt periode.

Kristiansund videregående har undervisningstilbud i TAF (Tekniske og allmenne fag). Dette tilbudet bør videreutvikles og gis i alle regioner

Kristiansund kommune støtter forslaget om god norsk opplæring og mer effektiv prosess rundt godkjenning av eksisterende utdanning for innvandrere.

Regional kunnskapsinfrastruktur for samarbeid og livslang læring

Utvalget foreslår et økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, arbeidsliv og NAV for å sikre relevansen og finansieringen av et desentralisert etter- og videreutdanningstilbud. Videre foreslår de å styrke studielåns- og stipendordningen for etter- og videreutdanning. Utvalget foreslår også å gi universiteter og høyskoler sterkere intensiver til å samarbeide med lokalt næringsliv om innretning og spesialisering av utdanningstilbudet tilpasset lokalt arbeidslivs behov. Finansieringssystemet, herunder midler knyttet til satsning på "samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon" må utformes slik at universiteter, høyskoler og instituttssektoren kan spille en sterkere rolle i lokal kunnskapsformidling, innovasjon og omstilling til kunnskapsintensivt næringsliv.

Kristiansund har aldri hatt en offentlig høyskole, men har kunnet tilbudt høyere utdanning siden 1958. I 2007 ble Høgskolesentret i Kristiansund etablert, eierne er: Møre og Romsdal fylke, Kristiansund kommune, KOM vekst, Nordmøre Næringsråd, Høgskolene i Molde, Ålesund og Volda. Høgskolesentret ble stiftet for å sikre fortsatt høyere utdanning i Kristiansund, drifte infrastrukturen som høgskolene selv ikke har anledning til og sikre lokalt eierskap til og koordinering og påvirkning av tilbudet.

[Andel av befolkning over 16 år med høyere utdanning](#)

	Kristiansund	Molde	Ålesund	Fylket	Landet
2009	21,80 %	31,30 %	28,20 %	22,00 %	27,30 %
2008	21,50 %	30,80 %	27,60 %	21,40 %	26,70 %
2006	20,40 %	29,60 %	25,90 %	20,20 %	25,40 %
2004	19,30 %	28,00 %	23,80 %	18,90 %	24,00 %
2002	17,80 %	26,30 %	22,20 %	17,30 %	22,30 %
2002-2009	4,00 %	5,00 %	6,00 %	4,70 %	5,00 %
2008-2009	0,30 %	0,50 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %

Kilde: SSB (2002, 2006, 2008, 2009), Møre og Romsdal fylke (2004)

Som tabellen viser ligger utdanningsnivået i Kristiansund lavest blant de største byene i Møre og Romsdal. I tillegg har vi den dårligste utviklingen over tid og er for første gang fra 2009 under fylkesgjennomsnittet. Tabellen viser også at Møre og Romsdal fylke totalt sett har utfordringer i forhold til befolkningens utdanningsnivå. Analysene som utvalget har gjort viser at en av Norges konkurransefortrinn i det globale markedet er kunnskap og kompetanse. Det er da en statlig oppgave og sikre at det finnes utdanningsmuligheter også på Nordmøre.

Å få etablert et statlig finansiert Høgskolesenter med utdanningstilbud tilpasset vår region med utgangspunkt i de behov som finnes i privat og offentlig sektor vil bidra til et mer robust lokalsamfunn – næringsmessig, kompetansemiljø tiltrekker seg ungdom og kompetente tjenester er attraktive for innbyggerne i lokalsamfunnet. Et godt eksempel på dette er studiet petroleumslogistikk som er ett studie ved Høgskolen i Molde, desentralisert til Høgskolesenteret i Kristiansund. For å sikre Kristiansunds rolle som motor i Nordmørsregionen bør staten finansiere drift av infrastrukturen ved høgskolesenteret. I tillegg bør det etableres et finansieringssystem som belønner høyskoler og universitet ved etablering av desentraliserte utdanningstilbud.

Omstilling av jobber, mennesker og steder

Utvalget foreslår en målretting av arbeidsmarkedstiltak mot omstillingsbehovene i de regionale arbeidsmarkedene. Videre foreslås det å gi adgang til å gi støtte til etter- og videreutdanning bør utvides for å bidra til at arbeidstakere skal komme i nytt produktivt arbeid. Virkemiddelbruken på tvers av sektorer og forvaltningsnivå bør koordineres bedre med sikte på tidlig innsats for omstilling til kompetanseintensiv virksomhet.

Både for privat og offentlig virksomhet er det en utfordring å holde seg faglig oppdatert. Det er derfor viktig at universiteter og høyskoler stimuleres til å utvikle adekvate etter- og videreutdanningstilbud som er rettet mot behovet i regionene. Kristiansund kommune anser det som viktig at adgangen til støtte for å ta etter- og videreutdanning utvides.